

# Inkoustová tiskárna jako umělecký nástroj

Na inkoustových tiskárnách nemusíme tisknout jen dokumenty a fotografie, ale můžeme je využít i k tvorbě uměleckých děl nebo jako nástroj pro realizaci svých koníčků. Tisknout se dá **SKORO NA COKOLIV**, jen je třeba vědět jak.

MICHAL BAREŠ

**S**klo, kov, fólie i plátno, speciální tlusté papírové kartony – tisknout se dá v podstatě na jakýkoliv materiál. Potřebujete k tomu jen vhodnou tiskárnu, dostatek představivosti a vhodná média. Nemusíte kupovat jen drahé speciální papíry či kanvasy s logem výrobce tiskárny, i když ty pro výrobce tiskáren vyrábí většinou firma Hahnemühle ([www.hahnemuehle.com](http://www.hahnemuehle.com)), která je jedním z nejznámějších producentů uměleckých papírů a pláten, takže pokud vám jde spíše o dokonalou kvalitu reprodukce nějakého známého plátna než o vlastní umělecké dílo, zaručí vám kvalitní výsledek. Za pomoci speciálního podkladu (přesněji řečeno „digitálního podkladu“) můžete tisknout v podstatě na jakkoliv dostatečně tenký materiál. Je to větší zábava než používat prefabrikovaná média a navíc je to levnější.

Nápad vyzkoušet tisk na alternativní materiály jsme dostali před pár měsíci při testu inkoustové tiskárny Canon Pixma Pro9000 MarkII. Tato tiskárna je primárně určena pro pokročilější fotografie, kteří si chtějí své fotky až do for-

mátu A3+ tisknout v dostatečné kvalitě doma. Nejdůležitějším parametrem pro tisk na tlustší předlohy je možnost tisku s přímým průchodem papíru (nebo jiného média). Kromě výše zmíněné tiskárny, která dokáže tisknout až na média o tloušťce 1,2 mm, tedy můžete použít i jiné modely, které nabízejí možnost tisku s přímým průchodem média, například Canon Pixma iX7000, HP OfficeJet Pro K8600 či HP Photosmart Pro B8850. Všechny výše zmíněné tiskárny umí tisknout na papíry formátu A3, některé na formát A3+. Existují i jiné modely, ale při výběru je nejdůležitější zkontrolovat, jakou gramáž a jakou maximální tloušťku potiskovaného média tiskárna zvládne. Gramáž by pro ruční podavač neměla být nižší než 350 g/m<sup>2</sup> a tloušťka by měla být alespoň 1 milimetr.

My jsme k testu použili vyšší model Canonu MarkII, který nese označení 9500 a k tisku používá hned deset samostatných inkoustových kartridží. Na rozdíl od modelu 9000 obsahuje další dvě kartridže s černými barvami, takže se ideálně hodí k i k tisku černobílých fotografií. Podle specifikací dokáže tiskárna

pracovat s materiálem do tloušťky 1,2 mm a mělo by jí být v podstatě jedno, o jaký typ média se jedná. V rámci testu jsme vyzkoušeli různé materiály včetně obyčejného malířského plátna, pevných fólií, měděných desek i skla. Bohužel se nám nepodařilo získat dostatečně tenkou kamennou a dřevěnou desku, ale tiskárna by neměla problém ani s takovýmto materiálem. Nejtencí sklo, které jsme dokázali sehnat, mělo tloušťku 1,7 mm a ačkoliv jej tiskárna přijala, místo tisku jsme byli svědky hrozivých zvuků.

Samozřejmě že nelze prostě přinést desku a začít na ni tisknout, řešení tohoto problému však bylo snadné. Pro účely testu jsme použili trojici speciálních podkladů Golden Mix More Media, které je nejprve potřeba nanést štětcem či houbičkou na materiál, na který chceme tisknout, a nechat je dostatečně zaschnout. Pak již můžeme tisknout téměř na cokoliv dostatečně tenkého. Laky jsme sehnali ve výtvarných potřebách Zlatá loď ([www.zlatalod.cz](http://www.zlatalod.cz)). Jsou k dostání v lahvičkách o objemu necelých 250 ml



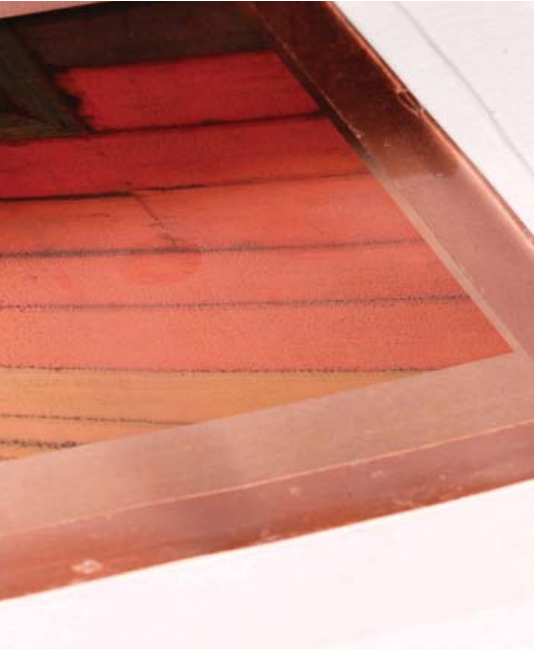
**Tisk s rovným průchodem:** Při testu jsme použili tiskárnu Canon Pixma Pro9500 Mark II.



Tisknout můžeme i na hotový obraz. Výsledek tisku na akrylový obraz.



Měděný plech je naprosto nesavý materiál. Rozdíl je zcela patrný.



**Upevnění:** Podklady, s jejichž podáváním by mohla mít tiskárna problémy (kov, plátno), přichytíme lepicí páskou na větší arch papíru, který poslouží jako nosič.

a stojí cca 300 Kč, ale vystačí na poměrně hodně výtisků. V rámci testu jsme spotřebovali na cca dvacet listů A4 necelou čtvrtinu objemu lahviček. Je ale pravda, že jsme je kvůli srovnání pokryli jen z poloviny. V rámci testu jsme tiskli na měděný plech, transparentní fólie, šepsované plátno a na hotovou akrylovou malbu. Rozdíl v kvalitě tisku je nejlépe patrný z obrázků.

## Příprava a tisk

Digitální podklad jsme nanесли na povrch materiálu štětcem, ale lépe by to šlo houbičkou. Zvláště při práci s transparentními materiály je nutné postupovat poměrně rychle, aby měla mokrá vrstva čas se „roztéct“ a vyrovnat tak případné nerovnosti. Po zaschnutí první vrstvy naneseeme ještě jednu vrstvu, postupujeme kolmo ke směru nanášení první vrstvy (podle potřeby je možné po zaschnutí nanést další vrstvu či vrstvy, ve většině případů by však dvě vrstvy měly stačit).

## INFO

### Golden Mix More Media

Digitální podklady umožňují využít pro tisk z inkoustové tiskárny jakýkoliv relativně rovný materiál – ať už se jedná o savé materiály (plátno, akvarelový papír, dřevo), na kterých se při běžném tisku barvy rozpíjejí, nebo o nesavé materiály (fólie, kov, sklo), na nichž se barva sráží a nezasychá. Vyrábějí se ve třech variantách:

#### DIGITAL GROUND WHITE (MATTE)

Porézní matný bílý podklad, ideální pro předtiskovou úpravu papíru, plátna a dalších savých i nesavých materiálů; na povrchu vytváří krycí bílou vrstvu (při použití na savé povrchy se částečně vsáknou do podkladu a rychle zasychá).

#### DIGITAL GROUND CLEAR (GLOSS)

Transparentní lesklý podklad pro úpravu savých materiálů, vhodný například pro tisk na malbu a všude tam, kde má být pod



tiskem vidět původní povrch materiálu. Na povrchu vytváří transparentní film a zasychá pomaleji.

#### DIGITAL GROUND FOR NON-POROUS SURFACES


Transparentní lesklý podklad se zvýšenou přilnavostí, určený pro úpravu nesavých povrchů (sklo, kov, fólie). Na povrchu vytváří transparentní film a zasychá nejpomaleji.

Před tiskem musíme nechat připravený materiál 8–12 hodin zaschnout.

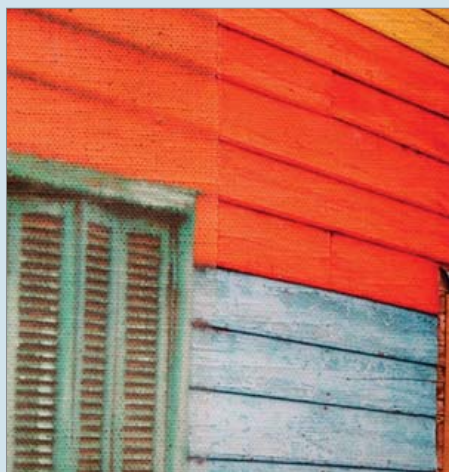
K tisku na některé materiály, např. papír ošetřený matným bílým podkladem, můžeme použít jakoukoli tiskárnu, při tisku na tužší materiály a materiály ošetřené některým z transparentních podkladů jsou vhodné pouze tiskárny s rovným průchodem papíru.

Podklady, s jejichž podáváním by mohla mít tiskárna problémy (kov, plátno), přichytíme lepicí páskou na větší arch papíru, který poslouží jako nosič. Zejména při tisku na neporézní povrchy (například na kov, sklo či fólie) je nutné nechat vytištěné dílo dostatečně zaschnout.

## Ponaučení z testu

Kromě toho, že opravdu není snadné sehnat větší kus skla a dřeva s tloušťkou pod 1,2 mm, jsme si ověřili, že pomocí digitálních podkladů lze tisknout i na média, která by se jinak okamžitě rozmazala a inkoust by na nich stekl do kuliček. Například inkoust na neošetřené fólii nám zasychal několik dní a výsledek si můžete prohlédnout na obrázku. Na neošetřené šepsované plátno lze tisknout větší barevné plochy, ale detaily jsou již nepřesné. Pokud podkladový materiál nanese správně a rovnoměrně, je kvalita výsledného tisku na plátno srovnatelná se speciálními kanvasovými médii HP Canvas Artist či Canon Fine Art Canvas. 

MICHAL.BARES@CHIP.CZ



Šepsované plátno dokáže absorbovat inkoust i bez podkladu, přesto je rozdíl vidět.



Na průhledné fólii je rozdíl mezi neošetřeným a ošetřeným povrchem výrazný.



Tisk černobílých fotografií na průhlednou fólii: Pravá strana je pokryta podkladem